

‘We kunnen duizenden gezichten herkennen’

‘D

e eerste fase van mijn loopbaan in Oxford werkte ik veel met patiënten met prosopagnosie. Dat zijn mensen die bijvoorbeeld wel kunnen lezen en objecten herkennen, maar een probleem hebben met gezichtsherkenning. Dat is niet altijd het gevolg van hersenletsel, maar blijkt ook veroorzaakt te kunnen worden door een ontwikkelingsstoornis. Soms is die zelfs familiair bepaald. Daar kwam ik achter nadat ik had deelgenomen

aan een wetenschapsprogramma op tv. Ik werd gebeld door een vrouw met deze aandoening, maar zonder letsel. Haar zuster bleek het ook te hebben. Als zij op hetzelfde feest waren zonder het van elkaar te weten, stelden zij zich aan elkaar voor.

Het geheugen is fenomenaal. In het brein kan zoveel worden opgeslagen. Wij kunnen duizenden gezichten herkennen, terwijl die toch veel op elkaar lijken. En of je nu iemand boos of blij ziet, van links of rechts, of opeens zonder bril of mét snor; voor de herkenning maakt het nauwelijks uit. Het lijkt gemakkelijk, omdat het bijna nooit misgaat. Maar wat

wij beschouwen als heel basaal, is in feite onderdeel van een heel complexe hersenfunctie.

De revalidatie van die functie blijkt heel taai. Zo probeerden wij eens een klein meisje met prosopagnosie te trainen, zodat zij in elk geval haar ouders kon herkennen. Door haar te laten concentreren op hun specifieke kenmerken, bleek dat inderdaad voor 80 tot 90 procent mogelijk. Maar omdat zij bang was de verkeerde beslissing te maken, durfde zij daarop niet te vertrouwen. Zij bleef een methode hanteren om zekerder van herkenning te zijn. Door ze bijvoorbeeld te laten spreken of bewegen, omdat mensen ook aan hun stemgeluid of loopje herkenbaar zijn.’ MATHIJNS SMIT

Edward de Haan

(56) is hoogleraar neuropsychologie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij deed veel patiëntonderzoek naar de revalidatie van geheugenfuncties na hersenletsel.

